

TUUKKI

1/2002

Joensuun Perhokalastajat ry

www.joensuunperhokalastajat.cjb.net

T u i k k i

Joensuun Pehokalastajat ry:n jäsenlehti 1/2002

SISÄLTÖ

Hyvät Wirtojen siskot ja veljet	3
Kevään 2002 ohjelma	5
Kevään kurssitoiminta	6
Oliivi ottiperho	7
Perhon uittaminen	11
Tuikin perhona Rautanaula	12
Mörrum	13
Vuoden 2002 hallitus	20

Malmikatu 5, 80100 Joensuu
Puh. (013) 254 3220
Internet: www.skv.fi

Sinun Kotiasi Varten

SKV

Välityspalvelu • Isännöinti

© Joensuun Pehokalastajat ry

www.joensuunperhokalastajat.cjb.net

Taitto: Maarit Ikonen, gsm 050 546 3809, Joensuu

Hyvät Wirtojen siskot ja veljet siskot ja veljet

Kevään 2002 ohjelma noudattelee osin tuttuja osin uusia suuntaviivoja; tiistaisin vietämme perinteisiä kerhoiltoja, torstai-iltoihin palataan osittain juurillemme, höyhenet pölyävät perhonsidonnain merkeissä. Tarjolla on viikonloppukursseja sekä vierailijana Suomen perhokalastusmaajoukkueen kapteeni Jouko Keto. Uudistuneet upeat Internet-sivustomme tarjoavat meille informaatiota yllin kyllin; asiantuntevat artikkelit, perhoesittelyt, keskustelufoorumi palvelevat jäsenistöämme. Kerholehtemme Tuikki on uudistunut, uusitun Tuikkimme taso on varmasti poikkeuksellisen laadukas kerhojulkaisuksi. Kilpaperhokalastustoimintamme organisoidaan parhaillaan joten halukkaat mukaan.

Jokaiselle on siis jotakin?

Joensuun Perhokalastajat Ry on suuri ja aktiivinen yhdistys, mutta kaikkia seuramme jäseniä toiminta ei tavoita. On syytä pohtia kuinka voimme palvella jäseniämme kattavammin. Ideoista ja ehdotuksista ei ole puutetta, niiden toteuttajista ja tekijöistä kyllä. Internet-sivustomme, Tuikin, seurailtojen vetämisen, kilpailutoiminnan, kaiken kaikkiaan kaiken aktiivisen seuratoiminnan mahdollistavat aktiiviset jäsenemme, **Suurkiitokset heille!**

Hallituksen tehtävä on koordinoida ja luoda edellytykset toiminnallemme jäsenistöemme toiveiden ja tarpeiden pohjalta; seura toimii jäseniään varten. Olen usein kuullut vaateita hallituksen suuntaan; järjestäkää sitä, järjestäkää tätä. Ongelmana on löytää ideoiden toteuttajat. Ottakaa yhteyttä johonkin hallituksen jäseneseen jos olet halukas toimimaan esim. kalastusretkien järjestelyissä tai Vaikkojoen kunnostusprojektissa.

Osallistukaa seuramme toimintaan, olkaa aktiivisia, näin kehitämme parhaiten yhteistä taitoamme perhokalastuksen parissa.

Puheenjohtaja
Keväisin terveisin Pasi Kettunen

**URHEILUUN JA VAPAA-AIKAAN
PARHAAT MERKIT, EDULLISET HINNAT**

CARLSON Sport

Telkantie 2, 80100 JOENSUU
Puh. (013) 264 0400

• LASIT • ERISTYSLASIT • PEILIT

RÖSCHILTÄ

**JOENSUUN LASI- JA
PEILIHUONE**

PAUKKAJANTIE 6
80130 JOENSUU
PUH. (013) 316 722
FAKSI (013) 316 729

Artic Kaihdinalan
laatumerkki

SÄLEKAIHTIMET, RULLAVERHOT
PYSTYLAMELLI, -PLISEE KAIHTIMET
MARKKIISIT YM. ALAN TUOTTEET
KORJAUKSET, HUOLLOT
MITTAUS, ASENNUSPALVELUT

Tehdas ja myymälä

Artic-Kaihdin Oy

Puh. (013) 2645 110

Faksi (013) 2645 115

Salpakankaankatu 38, 80100 Joensuu
myynti@artickaihdin.fi

RUUVI- JA KIINNITYSALAN ERIKOISLIKE

KP KARJALAN PULTTI OY

Salpakatu 6, 80100 Joensuu, puh. (013) 897 801
auto 0500 272 147, 0500 579 358, faksi (013) 897 805

HAHLE-RYHMÄ

Myyntikonttori Polvijärvi

Vasarakankaantie 10
83700 Polvijärvi
Puh. 0201 809 366
Faksi 0201 809 361
Gsm 040 703 8530

*Hahle Oy on vuonna 1964
perustettu kaluste- ja
huonekaluteollisuuden
hela- ja tarviketoimittaja,
markkinoija ja maahantuojana.*

HAHLE OY

Hyttimestarinkuja 3
02780 Espoo
E-mail: hahle@hahle.com
Internet: www.hahle.com

Kevään 2002 ohjelma **Kevään 2002 ohjelma**

Kevään illat järjestetään tiistaisin (Ti) ja torstaisin (To) klo 18.00 kerhotoiloissamme Tuulisolmussa, osoitteessa Tuulentie 2. Tiistai-illat ovat varsinaisia “perinteisiä” kerhoiltoja ja torstai-iltoina alkaa pyöriä Juuso Aaltosen ja Pasi Kettusen vetämänä perhonsidonta- ja perhokalastusilta. Torstai-illat ovat suunnattu pääasiallisesti junioreille ja vasta-alkajille, mutta kaikki kiinnostuneet olette tervetulleita.

- Ti 19.2. **Kalankäsittelyilta:** työvälineet, fileointi ja kalan valmistaminen. Näemme käytännössä eri työvaiheet ja saamme maistiaiset Riston valmistamasta kalasta, Risto Jumppanen.
- To 21.2. **Perhonsidontailta**
- Ti 26.2. **Ottiperhot:** Mitä luottoperhoja rasiaan ensi kesäksi? Olli Koskinen.
- To 28.2. **Perhonsidontailta**
- Ti 12.3. **Video/kirjasto- ja rupatteluilta**
- To 14.3. **Perhonsidontailta**
- Ti 19.3. **Millä perusteella perhokalastaja tekee ratkaisunsa eri tekniikoita valitessaan?** Millä, missä ja miten kalastan? Mitkä ovat perusteet eri tilanteisiin? Olli Koskinen.
- To 21.3. **Perhonsidontailta**
- Ti 26.3. **Kevätkokous**
- To 28.3. **Perhonsidontailta**
- Ti 2.4. **Itä-Suomen perhokalastuksen historia:** Pielisjoki lohijokena, Matti Kettunen ja Olli Koskinen.
- To 4.4. **Perhonsidontailta**
- Ti 9.4. **“Ongelmakelien”** erikoisperhot ja kalastustekniikat Ruunaalla, Hannu Hupli.
- To 11.4. **Perhonsidontailta**
- Ti 16.4. **Vierailu Kontiolahden kalanviljelylaitokselle,** lähtö Tuulisolmulta klo 17.30.
- To 18.4. **Perhonsidontailta**
- Ti 23.4. **OPM:n Tumppi Pyykösen perinteinen perhokalastusuutuuksien esittely.**
- To 25.4. **Perhonsidontailta**

Kevään kurssitoiminta

16.–17.3. **Taimenperhoviikonloppu:** Olli Koskisen vetämä perhonsidontakurssi. Ilmoittautumiset Ollille 10.3. mennessä, gsm 050 341 8108 tai Tyrskytaimen puh. 821 866.

Lauantaina 16.3., klo 12.00–17.00

Taimenperhojen klassiset mittasuhteet:

- uppoperhot ja pintaperhot

Taimenperhojen sidontatekniikat

- Taimenperhon rakenne ja sidonnallinen “hierarkia”.
- Missä järjestyksessä ja miten perhon osat kiinnitetään?
- Levysiiven sidonta: Käydään läpi eri tekniikat ja materiaalit.

Sunnuntaina 17.3., klo 12.00–17.00

Taimenperhojen klassiset mittasuhteet

- streamer-perhot

Taimenperhojen sidontatekniikat

- silkkiä, muovinauhujen ja tinsleiden käyttö rungoissa
- häkilämallit
- kierteiden käyttö ja soveltaminen
- levysiiven, karvasiiven ja sekasiiven sitominen eri tekniikoin

Lisäksi

- Klassisten mittasuhteiden merkitys kalastavuuteen?
- Merkityksellisimmät taimenensidokset ja niillä kalastaminen!
- Sidontaa helpottavia ja piristäviä vinkkejä.
- Perhonsidonnan uutuuksien ja erikoisvälineiden käyttö ja soveltaminen.

13.–14.4. **Lohiperhoviikonloppu:** Pasi Kettusen vetämä lohiperhonsidontakurssi. Ilmoittautumiset Pasille 7.4. mennessä, puh. 747 140.

La 27.4. Keski-Suomen kosket. Vieraaksemme saapuu Jyväskylästä Jouko Keto. Saamme tietoa ja opastusta alan huipulta. Keto toimii Suomen perhokalastusmaajoukkueen kapteenina, joten myös juttua kilpaperhokalastuksesta. Kurssi alkaa klo 12.00.

***Kaikki kurssit ovat seuramme jäsenille ilmaisia.
Ei jäsenet 10 euroa/kurssi.***

Oliivi ottiperho

Kerhoillan jälkeen Kettusen Pasi kysyi minulta voisinko kirjoittaa Tuikkiin Oliivin Sarvijaakon historiasta. Totesin sen olevan helppo tehtävä. Pari riviä riittää. No, keskustelu loppui siihen, mutta jäin kuitenkin miettimään voisiko aiheesta muutaman sanasen raapustella.

Kalastusvuosi oli 1993 ja olin silloin Tas-kisen Sepon kanssa elokuun lopussa Tenolla. Ensimmäinen päivä on jäänyt hyvin mieleen. Kello 5:30 käänsi Seppo Mersun keulan kohti pohjoista ja matka Joensuusta alkoi. Seppo körötteli mummokyytiä perille yhden pysähdyksen taktiikalla ja iltapäivällä klo 15:00 oltiin tekemässä ostoksia Utsjoella. Majoituimme Kaavaan ja soutu alkoi illalla. Kello 22:00 tarttui Sepon taidokkaan soudun jälkeen Nollamissa, nro 8:n 3-haaraan sidottuun bridgeen, kiven takaa 10,5 kilon tuova. Sen jälkeen olikin mukava lopetella tapahtumarikas päivä ja vetäytyä yöpuulle. Taisimme siinä tosin istuskella aamun puolelle, ennen kuin nukkumaan selvittiin. Parin päivän kuluttua 24.8. Ajeltiin kalaan Inarinjoelle. Mustajokisuussa aikamme kalastettuamme sai Seppo titin (tietenkin bridgella) ja minä nostin kuiville ensimmäisen kalan Oliivilla Sarvijaakolla (taisi olla meritaimen).

Seuraavana kesänä olivat Saravon Pekka ja Kettusen Pasi lähdössä tavan mukaan taas Tenolle. Olin keskustellut Pekan kanssa edellisen kesän tapahtumista. Pekka kiinnostui perhosta, joka oli toiminut Mustajokisuussa ja sovimme, että käyn viemässä aamupäivällä malliperhon Pekan postilaatikkoon, ennen kuin he lähtevät matkaan. Perillä Pekka satoi siimaansa Sarvijaakon ja aloitti kalastuksen. Ensimmäisellä luvalla tuli hieno lohijalka ja taisi tulla jokunen tittikin. Olisikohan tuo päivä ollut alkusysäys Oliivin Sarvijaakon suosiolle.

Kyseisen perhon taustalta löytyy tietenkin Mikkelin perhogurujen Ilkka Harman ja Pylvänäisen Kallen Uppo Bomberi ja Sarvijaakko (reseptit lopussa). Uppo Bomberi näki päivänvalon jo 80-luvun alkupuolella. K. Pylvänäisen artikkeli julkaistiin Urheilukalastuslehdessä nro 4/84. Artikkelin nimi oli Lohiniksejä ja siitä muutama rivi referoiden näytti tältä: *Uppo Bomberin mallin löysin aikoinaan Islannista, jossa se on yksi suosituimpia lohiperhoja. Perho lienee alkujaan englantilainen sidos nimeltään Francis.* Olemme kehitelleet tätä perhoa Ilkan kanssa ikään kuin ryhmätyönä nykyiselleen. Se on osoittautunut erittäin tappavaksi lohiperhoksi. Sarvijaakko esiteltiin perhokansalle perhokalastuslehdessä nro 1/88: *Mikkelin pojat olivat risteyttäneet March Brownin ja Uppo Bomberin.*

Olin kalastanut Uppo Bomberilla muutamia kertoja niin Surnalla kuin Tenollakin, mutta en ollut onnistunut saamaan yhtään kalaa. Ilmeisesti en osannut oikeaa tekniikka tai sitten vain olosuhteet eivät olleet suotuisat. Molemmissa perhoissa olevat pitkät häkiläruodot eivät oikein miellyttäneet silmää ja ajattelin korvata pyrstön pitemmällä ja tuhdimmalla majavakarvapyrstöllä. Nykyisin tulee pituutta ahnehdittua välillä liikaakin, sillä karvat pyrkivät aina välillä kiertymään kolmihaarakoukun mutkan taakse. (Ilmeisesti Pasi ja Pekka eivät sido ihan niin pitkää pyrstöä). Samalla muutin rungon värin oliivinvihreäksi, joka luonnonläheisenä värinä

saa perhokalastajan veret kohisemaan ja vapa-käden lihakset jännittymään otin odotuksesta ...jooopa joo (varmaan Ylösen Markku on ai-vopessyt minut...).

Harvoinhan perhorintamalla keksitään mi-tään todella mullistavaa ja uutta, mutta jos-kus pienikin yksityiskohta saattaa osoittautua ratkaisevaksi. Perusrakenne on Oliivissa Sar-vijaakossa kohdallaan, mutta vuosien myötä siitä on tullut runsaasti eri versioita. Ehkä parhaiten ovat toimineet Kettusen Pasin lisä-ykset. Siiven alle muutama oranssi buctail ja oranssinpunaiset perä ja pää. Joissakin versi-oissa on oliivinvihreä kaulushäkikä. Turusen veljekset, Heimo ja Seppo, ovat myös kehi-telleet kalastavia versioita ja olen joskus pääs-syt sivusta nautiskelemaan Turusen Sepon rauhallista väsytystyötä ja komean jalan ylös-nostoa. (Resepti keltaisesta Sarvijaakosta löy-tyy netistä ainakin perhoboxin sivuilta). Oi-kein virallisestikin on hyväksytty samantapai-nen perho Suomen perhorekisteriin. Perho on nimeltään Pörhö eli Neiden's Baboon ja se on esitelty Perhokalastuslehdessä 5/99. Per-ho on jutun mukaan espoolaisen Markku Marjamaan kehittänyt vuonna 1997. (Per-hon resepti lopussa).

Sarvijaakoversiot ovat toimineet hyvin sekä soudettuna, että rannalta kalastaen. Viime kesältä jäivät parhaiten mieleen Kinnarin Kari-Jussin omien sarvijaakkoversioiden hie-not kalat, joista tietenkin paras taisi olla se suurin ja karannut. Kari-Jussi kertonee jos-

kus itse tarkemmin yksityiskohdat ja reseptit. Niin ja tulihan Pasin ja Pekan "kymppikiloi-setkin" viime kesänä Sarvijaakolla kaikkien muiden kalojen lisäksi. Juttelin päivänä muu-tamana kuopiolaisen Simpasen Anteron kans-sa, joka on kalastanut Tenoa soutamalla jo toistakymmentä vuotta. Olin laittanut hänel-le postitse kesällä 2000 pari o.s.j. Hän kertoi ko. perhon pelastaneen heidän kalareissunsa parina viime vuonna. Viime kesänä vesi oli ollut elokuussa poikkeuksellisen korkealla ja humuspitoista. Simpanen kertoi, että he oli-vat lähes ainoat turistit, jotka olivat saaneet kalaa. Simpanen oli tutkinut o.s.j:n uintia ja oli todennut sen uivan hyvin pitkän pyrstön-sä ansiosta myös silloin, kun perhoon ei koh-distu vetoa, vaan se ui vapaasti virran muka-na. Samaa pohdiskeli Aution Markkukin Ina-rinjoella heinäkuussa.

Olisiko tuon perhon salaisuus sen pitkäs-sä pyrstössä, joka uittaa perhoa virranpyör-teitä seurailleen? Vai sen oikea hahmo, niin kuin Pasi on sitä joskus tuumaillut? Oli pyrs-tö sitten pitkä tai vielä pitempi, tuuhea tai lai-ha. Runko ruskea tai vihreä. Häkikä punainen tai vihreä, yhteistä tällaisille perhoille on, että kaikilla versioilla tuntuu tulevan aina silloin tällöin kalaa. Jopa useinkin. Kehitys jatkuu ja kun tuntuu, että tämänkaltaiset perhot toi-mivat muuallakin kuin Tenolla, tulevat ne varmasti säilyttämään paikkansa meidän per-hokalastajien perhorasioissa.

Illan hämärtyessä, ensi kesää ja lohireissua odotellessa

Esa Hurri

P.S. Kuten teräväaistinen perhokalastaja saattaa jutusta havaita, niin mikäli lohi ei suvaitse ottaa näihin bomberoihin, jaakkoihin tai muihin epämääräisiin hörhelöihin, kannattaa enempiä kursailematta sitaista siiman päähän bridge.

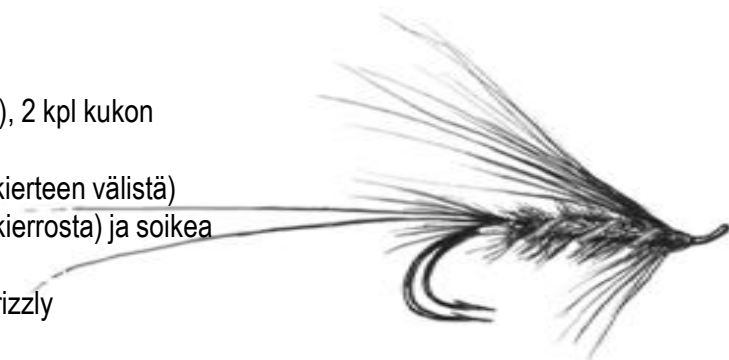

Uppo bomberi

Hela: litteä hopea (ei pienikokoisissa sidoksissa)
Perä: punainen villa (fluoresoiva)
Tuntosarvet: 2–4 häkilänruotoa ja rämemajavaa pieni nippu
Häkilä: punaruskea kukko, 3–4 kierrosta pyrstöön ns. Buttin paikalle.
Kierre: soikea hopea
Runkohäkilä: puolikas häkilä- tai satulahöyhentä (punaruskea)
Runko: dubattu villa (puna-kelta-vihreä sekoitus, sikarin muotoon)
Sidontalanka: punainen
Pää: kirkas

Sarvi-Jaakko

Hela: litteä flashabouta
Pyrstö: pieni nippu rämemajavaa (nutriaa), 2 kpl kukon häkilähöyhenen ruotoja
Runko: dubattua jäniksenkarvaa (nypitty kierteen välistä)
Kierre: keltainen runkosilkki (noin kolme kierrosta) ja soikea kultatinseli
Kaulushäkilä: (siiven alle) harmaa/ruskehtava grizzly
Siipi: rämemajavaa

Neiden's baboon

Koukku: nro 6 2-haarainen mustad prossinvärinen
Hela: kultalanka (wire)
Perä: fluoresoiva tulioranssi (fire orange) silkkiä
Pyrstö: nutrian pääläelta
Kierre: soikea kupari ja fluoresoiva vihreä lanka
Runko: dubattu nutria. Karvaa ja pohjavillaa nypitty nahan sivusta. (Nypitty ulos kierteen alta, antaa vaikutelman runkohäkilästä).
Kaulushäkilä: (siiven alla) tumma grizzle, kolme kierrosta
Siipi: luonnonruskea nutrian hartiakarvaa, selästä (kiiltävä, pilkukas)
Pää: punainen (vaihtoehtoisesti haluttaessa musta lakka)
Käyttöalue: lohelle ja taimenelle joessa ja järvissä. Erikoisesti Neidenillä.
Käyttöaika: kesä, 12–20 C-astetta

Oliivi Sarvi-Jaakko

Perä: punainen
Pyrstö: majava (pitkä)
Runkohäkilä: ruskea kukko (puolitettu)
Runko: oliivin vihreä dubattu
Siipi: majava
Pää: on

**JOENSUUN
RETKI JA
PYÖRÄ**
Koskikatu 9, 80100 JOENSUU
☎ (013) 228 618

**Rakentajain
Konevuokraamo Oy**
mestari ratkaisu

Wahlforsinkatu 18. 80100 Joensuu
Puh. (013) 127 100

**JOENSUUN
NOSTAJAT OY 24h**
www.joensuunnostajat.fi
Lylykoskentie 12 b, 80130 Joensuu
Puhelin (013) 123 177
Faksi (013) 123 353
S-posti: info@joensuunnostajat.fi

- AUTONOSTURIT
- SIIRTORULLASTOT JA TUNKIT
- TRUKIT
- HIAB / VL-AUTOT
- KUROTTAJAT
- ILMATYYNYT

M A T T O A S E N N U S

J. HEIKKINEN OY
Rekkatie 3, 80100 JOENSUU - Puh. (013) 223 140 - Fax (013) 223 141

Perhon uittaminen

Perhon uittaminen

Miksi perhoa pitää uittaa?

Perhokalastuksen syvin olemus – perhon uittamista luonnossa esiintyvän esikuvan tavoin. Perhon houkuttelevaisuus perustuu kalan näköaistiin enemmän kuin minkään muun viehetyypin. Kala hakeutuu mielellään saaliinsa alle väijyksiin ja tarkkailee sitä alhaalta käsin, jolloin uhri piirtyy tummempana hahmona kirkasta taivasta vasten. Tästä seuraa, että näkönsä varassa saalistavia kaloja ei vaikeissa valaisuolosuhteissa kannata tavoitella kovin syvältä.

Kuinka kala näkee?

Veden ulkopuolelle kala näkee ainoastaan "ikkunansa" kautta. Esimerkiksi lohi, joka makaa aina syvemmällä kuin syönnöksellä oleva taimen. Koska kalat ovat kaulattomia, niiden on pakko ensin kääntyä kohteeseen päin nähdäkseen kunnolla. Laiskalla tuulella ne eivät viitsi tätä tehdä ja niin väärästä kulmasta tai väärällä nopeudella uitettu perho saa kulkea tärpittä ohi.

Tarkennusta hoiteleva lihas kalan silmässä on erityisen hyvin kehittynyt näköaistinsa varassa saalistaville lajeille, kuten taimenella. Silmän linssiä liikuttamalla taimen kykenee näkemään etupuolellaan olevat kohteet tarkasti välillä, jonka lyhin etäisyys on noin 10 cm ja pisin ääretön. Toisin sanoen käytännössä se matka jonka pituuteen vaikuttaa veden sameusaste.

Kuinka perhoa pitäisi uittaa?

Henkilökohtaiset mieltymykset vaikuttavat ehkä eniten kalastustekniikan valintaan. Heittotaidolla tarkoitetaan sitä, kuinka kalastaja suorittaa heittonsa suhteessa suvannon luonteeseen. Ääni etenee vedessä lähes viisi kertaa nopeammin kuin ilmassa. Useimmissa tapauksissa emme tiedä missä kala on. Suvanto pitäisi kalastaa ilman siiman lyhentämistä ja pidentämistä liikkumalla jokaisen heiton jälkeen alavirtaan. Vavankärjen korkeus vedenpinnasta on tärkeä perhon ohjailussa, sillä vedessä olevan perhosiiman osuus ja peruke pitäisi olla samassa linjassa.

Mikä on perhon oikea nopeus?

Perhon oikea nopeus on silloin kun se ikään kuin "haraa" virrassa jolloin sen siipi ja häkilät elävät. Oikealla perhon kuljettamisella ärsytetään ja herätetään lohen uteliaisuus. Lohikala ei voi sietää ajatusta, että joku pääsee siltä karkuun. Muuta perhon nopeutta (heittokulmaa) vasta kun normaali nopeus ei toimi.

Vavalla tapahtuva suora veto ja perhon "kävelyttäminen" ovat käyttökelpoisia erikoistilanteissa. Tavallisesti kalastajan ei pitäisi antaa kalan tarkastella perhoa huolellisesti. Kala saattaa tärpän jälkeen siirtyä noin kolme metriä ylävirtaan. Jos mahdollista pitäisi välttää tarttumasta kalaa suoralla siimalla. Älä kahlaa niin syvälle, että perho osuu suoralla siimalla kalan asetnopaikkaan.

Lähteet:

- Kalamiehen tietokirja, Lohenkalastus (Jan Johansson)
- Steelhead Fly Fishing (Trey Combs)
- Atlantic Salmon (Joseph Bates)

Lauri Syrjänen

Lyhennelmä esitelmästä 2.10.2001

Tuikin perhona

Pasi Holopaisen

RAUTANAULA

- Koukku:** Alkuperäinen koukku Nro 8 LW kaksihaara
Sid.lanka: Valkoinen ja musta
Hela: Ohut soikea hopea
Pyrstö: Kultafassanin crest
Kierre: Soikea hopea
Runko: Takaosa ½ hopean päälle kierretty fluorisoiva, kellanvihreä 0,20 mm siima. Etuosa ½ fluorisoiva vihreä villa.
Runkohäkilä: Rungon etuosalle ruskea kukko
Siipi: Keltainen orava, sivuilla helmiäis-crystal hair, 1–2 kpl sivuillansa
Kaulushäkilä: (Siiven eteen) oliivinvihreä kukko
Pää: Musta

- Vanerit • Hyllylevyt •
- Ecolam® -työpöytätaasot •
- Liimapuulevyt • MDF-levyt •
- Kostean tilan levyt • Sahauspalvelu •

SODAL

- Uretaanit • Silikonit
- Liimamassat
- ammattikäyttöön

Av. ark. 7.00 –17.00

PALAVANERI KY

Puh. (013) 225 245

Faksi (013) 225 295

Salpakankaankatu 36, 80100 Joensuu

www.palavaneri.com

Mörrum–Mörrum–Mörrum Mörrum

Ruotsin kuuluisin lohijoki kesällä 2001

Olin heittänyt vaimolle joskus lauseen, että Mörrum olisi tutustumisen arvoinen paikka. Olin selvittänyt itselleni, että Mörrumilla kalastaminen heinäkuussa on suhteellisen edullista. Ei miljonäärien hommaa niin kuin ennemmin luulin. Ja kesällä 2001 oli vaimon vuoro määrätä kesäloman suunta. Hän ehdotti, että josko yhdistettäisiin kaupunki- ja kalastusloma samaan reissuun ja niin ruvettiin suunnittelemaan Tukholman reissua ja siihen samaan käyntiä Etelä-Ruotsissa Mörrumilla.

Mörrumin kalastusluvut täytyy anoa kalastuskonttorilta (Assi-Domän AB) niin navigoimme itsemme Internetissä osoitteeseen www.morrum.com. Vuosi- ja kausiluvat täytyy anoa kirjallisesti ja hakemus tulee jättää 15.10.–15.11. Tuloksesta anoja saa kirjallisen ilmoituksen joulukuun aikana. Päiväluvut ajalle 1.–2.4. anotaan nekin kirjallisesti 15.1. mennessä, jonka jälkeen luvat ja alueet/poolit arvotaan. Anojalle tuloksesta ilmoitetaan kirjallisesti viimeistään 15.2. Muut päiväluvut, jollainen meillä myös oli kyseessä, anotaan kirjallisesti 15.–31.1. tai tuon ajan jälkeen luvat voi hankkia myös puhelimitse tai henkilökohtaisesti paikanpäältä kalastuskonttorista. Me siis varasimme majoituksen ja anoimme kalastuslupaa ennen tammi-kuun loppua www-sivujen kautta ja maksukuitit tulivatkin tuota pikaa postitse kotiin.

Mörrumijoki sijaitsee Blekingen läänissä, Karlshomnin kunnassa Etelä-Ruotsissa. Joki saa alkunsa järvestä nimeltä Vrången ja kun se vihdoon laskee Itämereen on sen vesi virrannut lähes 200 kilometrin matkan ja pudotuskorkeutta sille on kertynyt miltei 300 metriä. Joki virtaa 7000 asukkaan Mörrumin kylän läpi ja sen reunoilla kasvaa runsaasti erilaisia lehtipuita mm. pyökkejä ja tammia. Ja näin keskikesällä, jolloin me siellä olimme, oli joki ympäristöineen hyvin vihreää. Joen veden väri on humuspitoisuudesta johtuen tummahko. Joen leveys vaihtelee eri kohdissa hyvinkin paljon, leveimmillään se on noin 60 metriä ja kapeimmillaan jotakuinkin 30 metriä. Joen pohja oli niissä poeissa (1, 4, 17, 18, 22, 31 ja 32) joissa itse kalastin jokseenkin helposti kahlattavissa. Rullausheitto on ainoa mahdollinen, koska kalastus tapahtuu oksastojen peittämiltä rantakaistoilta.

Mörrumijoki sijaitsee Blekingen läänissä, Karlshomnin kunnassa Etelä-Ruotsissa. Joki saa alkunsa järvestä nimeltä Vrången ja kun se vihdoon laskee Itämereen on sen vesi virrannut lähes 200 kilometrin matkan ja pudotuskorkeutta sille on kertynyt miltei 300 metriä. Joki virtaa 7000 asukkaan Mörrumin kylän läpi ja sen reunoilla kasvaa runsaasti erilaisia lehtipuita mm. pyökkejä ja tammia. Ja näin keskikesällä, jolloin me siellä olimme, oli joki ympäristöineen hyvin vihreää. Joen veden väri on humuspitoisuudesta johtuen tummahko. Joen leveys vaihtelee eri kohdissa hyvinkin paljon, leveimmillään se on noin 60 metriä ja kapeimmillaan jotakuinkin 30 metriä. Joen pohja oli niissä poeissa (1, 4, 17, 18, 22, 31 ja 32) joissa itse kalastin jokseenkin helposti kahlattavissa. Rullausheitto on ainoa mahdollinen, koska kalastus tapahtuu oksastojen peittämiltä rantakaistoilta.

Kalastus Mörrumjoella alkoi jo 1200-luvulla, mutta nykyinen organisoitu kalastus lähti käyntiin vasta keväällä 1941. Tänä päivänä Mörrumjoen kalastus on tunnettu ympäri maailmaa ja omalta osaltaan tunnettuutta tuo Mörrumista 8 kilometriä pohjoiseen Svängstassa sijaitseva ABU Garcia Ab:n tehdas, jonka vieraina on vuosien kuluessa nähty useiden valtioiden päämiehiä. Mörrumin koko kalastusalue on jaettu 32 pooliin. Eteläalue (poolit 1–16) ja pohjoisalue (poolit 17–32).

Mustan tohtorin spesiaali

Alueet erotetaan toisistaan yli 100 metrin pitkällä rauhoitetulla koskijaksolla (Kungsforsen), jonka alapuolella sijaitsee Laxens Hus. Kokonaisuudessaan tarkoitettu kalastusalue (kaikki 32 poolia, Mörrums Kronelaxfiske) on lähes kahdeksan kilometriä pitkä. poolijako aikoina kalastusvuorokausi jaetaan kahteen osaan, jos kalastat aamupäivän pooleilla 17–32, niin vaihto tapahtuu kello 13:00 pooleille 1–16.

Tuottoisan 1-poolin kohdalla on Laxens Hus, jonne mekin Mörrumille saavuttuamme kulkumme ensimmäisenä suuntasimme. Sieltä löysimme kalastuskonttorin ja saimme kuitteja vastaan kalastusluvut sekä majoituksemme. Kyseltiin tietenkin samalla ajankohdan kalastustilanteesta, saaliin suhteen se ei ollut lupaava. Veden lämpötila saapumispäivänä oli +25 C°. Joessa kylläkin oli pintakäyntisiä lohia. Laxens Husissa on kalastusmuseo, jossa koko Mörrumjoen kalastushistoria on esitettynä. Päätimme tutustua siihen myöhemmin. Mörrumjoelle on laadittu tietyt säännöt, joita kaikkien tulee noudattaa mikäli jatkossakin haluaa siellä kalastaa. Sääntörikkomuksista voi seurauksena olla jopa usean vuoden porttikielto. Kalastusta ja sääntöjen noudattamista joella valvotaan jatkuvasti niin AssiDomänin kuin muiden kalastajien toimesta. Mörrumjoella voi poolista riippuen kalastaa joko perholla tai uistimella, ja jos kalastaa poolissa väärin niin siitä kyllä joku heti huomauttaa (saksalaisen saat....!).

Perhokalastuksen säännöt Mörrumillä lyhyesti

Perukkeen pituus tulee olla vähintään 150 cm ja vetolujuus väh. 16 lbs. Poolissa 4 sallitaan ainoastaan kelluva tai intermediate siima sekä painottomat peruke ja perho. Muissa pooleissa nopeasti uppoavan siiman tai perukkeen käyttö on kiellettyä kun virtaus on alle 25 m³/sekunnissa. Ylävirtaan heitto on myös kiellettyä. Väärinkoukuttettu kala (kiinni muualta kuin suusta tai nielusta) on välittömästi laskettava takaisin. Alkukaudella ja syyskuussa lohinaaraat ja talvikot on laskettava heti takaisin. Lisäksi huhtikuussa ja syyskuussa on nostokoukun käyttö kiellettyä. Lohen ja meritaimenen alamitta on 50 cm. Saaliskiintiö on 2 lohikalaa/vuorokausi, kuitenkin enintään yksi lohi. Saaliskalat on rekisteröitävä kalastuskonttorin (Laxens Hus) vieressä sijaitsevassa siistissä perkuupaikassa vielä samana päivänä (mitta, paino ym.). Suurin sallittu koukkukoko on 1.4.–31.5. (kaikki koot), 1.6.–30.9. (kärjet ja varren väli enintään 12 mm). Pooleilla kalastus tapahtuu tutuin herrasmiessäännöin kuten Tenollakin. Ainakin heinäkuussa pooleilla ei todellakaan ollut tungosta, enemmänkin juttukaverin puutetta.

Matka Mörrumille

Saavuttuamme Mörrumille ei päästy aivan heti majoittumaan, joten suuntasimme kulkumme Laxens Husin vieressä olevaan ravintolaan. Oli nimittäin aika huokaista ja huuhdella matkapölyt kurkusta. Oltiinhan matkattu omalla autolla Joensuusta Mörrumille parissa vuorokaudessa yhtä soittoa. Ensin Joensuusta Turkuun ja sieltä SeaWind Linen rahtilaivalla Tukholmaan (www.seawind.fi). Laivamatka oli edullinen ja ylitti kaikki odotukset. Oma seikkailunsa sinänsä oli selvitä Tukholman Värtanin satamasta etelään menevälle E4:selle.

Ei muutoin olisi varmaankaan ollut mitään hankaluutta, mutta näytti jokainen Tukholman katu olevan tietyön alla. Loppujen lopuksi kohti etelään ohjaututtiin yllättävän helposti. Matkaa tehtiin E4:sta pitkin Norrköpingiin asti ja siitä käännyttiin E22:lle, ajoimme ns. rantatietä pitkin. Nopein reitti on ajaa suoraan Malmöön vievää E4:sta pitkin 120 km/h, leveää, hyväkuntoista moottoritietä pitkin.

Ajankohta ei varmaankaan ollut paras lomaillo? Näytti nimittäin siltä, että jokainen ruotsalainen oli juuri tuolloin myös lomalla. Ei oltu etukäteen varattu tulevaa yötä varten mistään majoitusta, joten sen järjestäminen tuotti vaikeuksia. Ajatuksena oli, että yövytään Öölannissa, mutta ei puhuttakaan. Koko saarella ei ollut tyhjää sänkyä, johon kallistua. Teltaakaan ei voitu pystyttää, kun vettä satoi lähes kaatamalla.

Niin myös kaikki Kalmarin majapaikat olivat täynnä. Joten ajettiin niinkin etelään, kuin Karlskronaan ja tästä pienestä satamakaupungista löytyi perhehotelli, johon majoituimme todella edullisesti omin liinavaattein ja aamupaloin.

Aamiaisen jälkeen oli palava kiire Mörrumille. Olinhan koko pitkän kevään ja alkukesän sitonut villasukkia ja shilimpsejä uitettaviksi. Mörrumilla majoituksemme oli van-

hassa haavimajassa (Håvstuga), joka on rauhoitusalueella (Kungsforsen). Haavimaja oli rakennettu jo 1800-luvulla, jolloin sitä käyttivät taukotupanaan kuninkaan kalastajat. He pyydystivät koskesta lohia haavilla. Ja nyttemmin se on remontoitu kahdeksi erilliseksi (A ja B) majoitustilaksi. A on alakerta ja B on yläkerta. Meidän kalastusajankohtana majassa ei ollut muita majoittujia. Keittiö, wc sekä suihku sijaitsivat ulkorakennuksessa muutaman metrin päässä majasta. Majoittuminen ei kyllä voinut olla paremmalla paikalla mitä se oli. Keittiössä oli kaikki sapuskantekovälineet ja -laitteet sekä oma jääkaappi. Turisteista oli sen verran vaivaa, että ne pyrkivät sisään majaan, kun eivät aina tahtoneet ymmärtää, että olemme vuokranneet sen vain itsellemme. Turistit kurkkivat ikkunoista ja säikkyivät, kun vaimo vilkutti heille.

Poolit, joilla kalastin

En suinkaan kalastanut kaikkia mahdollisia perhopooleja vaan vain niillä, jotka minua kiinnostivat. Poolit näyttävät nimittäin olevan hyvin vaihtelevia ja tein kaikki poolivalintani ennakkotietojen mukaan. Poolit tuntuivat olevan enemmän ja vähemmän selkeästi rajattu perho- tai uistinpooleihin. Pohjoisen alueen ylin pooli

(Rosendala, pooli 32) on kuulemma klassisen rauhallinen lohipooli, jonne muutamana aamuna ajelinkin kalastamaan. Tämä pooli on poolin 31 kanssa puhtaasti perhopooli. Poolilla 31 näin väsytyksen noin 5 min. ja lopulta irtipääsyn sekä noitumisen! Itsellä aamulla hento tärppi ei muita tapahtumia.

Sen alapäässä alkaa koskisempi jakso (poolit 30–28). Kalastusoppaan mukaan näitä pooleja seuraa suhteellisen pitkä hitaasti virtaava ja syvä alue (poolit 27–25), joissa voi nähdä suuria lohia hyppäävän, mutta vain hyppäävän.

Edelleen alaspäin mentäessä tulee järjestyksessään poolit 24–23 (Åkroken), jonne lohi selvittyään pitkästä, poolin 22, koskijaksosta jää levähtämään.

Itse kokeilin poolia 22, joka on, kivikkoinen, nopea virtainen ja kapea koski. Lähistöllä on leirintäalue. Seuraavana tulevat hitaasti virtaavat poolit 21–19. Näitä pooleja

reunustaa runsas lehtipuukasvillisuus. Pyökit ja tammet ovat suuria. Perhopoolin 19 kohdalla on syvä kuoppa, jota en kyllä käynyt kokeilemassa. Seuraavaksi tulee pooli 18. Se on leveä ja virtaa ylhäältä nopeasti, mutta päättyy alhaalla suvantoalueeseen. Poolista 18 kalastin sen alaosaa.

Ennen rauhoitusaluetta (Kungsforsen, kuninkaankoski) ja majoitustamme on vuorossa hyvin suosittu Rökeriet, pooli 17. Tiedetään, että tähän pooliin lohet pysähtyvät. Onhan niillä pitkä ja raskas nousun takanaan. Reissun parhaimman lohitärpin sain tällä poolilla putkiperhoon, mutta ei tarttunut kiinni. Ei siis saalista täälläkään poolilla. Pooli kapenee yläosaltaan (kuvan yläosa) ja muodostaa hyvän heittopaikan. Rökerietin ravintolan ulkoterassilta saa hyvät kylmät oluet ja näkymät joenpohjan muotoon. Keskellä jokea on

matalikko jonne ainakin heinäkuussa pääsi kallaamaan hyvin. Rökerietin luona on myös kalastustarvikekauppa, myytävänä esim. vapa-aihoita.

Rauhoitusalueen alapuolelta alkaa sitten Mörsumjoen eteläalue. Ensimmäinen pooli on 1-pooli (perhopooli), joka virtaa aivan kalastuskonttorin vieressä. Pooli on suosittu, koska kala lepää tässä mielellään ennen Kungsforsenin raskasta

nousua. Ykköspooli oli melkein tyhjä kalastajista kuin myös kaloista, muutamaa pintalohta lukuun ottamatta. Poolit 2–3 ovat puhtaasti uistinpooleja ja niillä saa kalastaakin vain spinningillä. Poolista 2 näin saatavan

noin 12–14 kiloisen lohien haspelikelalla, saksalaisen lohituristin toimesta. Pikku pojat kalastivat 3 poolilla syöteillä nähtävästi turpaa ja saivatkin.

Ankkalammikko eli 4-pooli on seuraava perhopooli, jota minäkin ahkerasti kalastin (ankat olivat kylläkin heinäkuussa 2001 poolilla 2). Tämä pooli on kaikkein suosituin ja kuulemma tuottoisin pooli. Siellä on nähty sa-

toja lohia rinta rinnan. Minä näin ja kuulin useita molskahduksia, mutta perhoistani kalat eivät tuntuneet olevan kiinnostuneita. Pooli tuntui ainakin illalla hämärän tultua olevan aivan täynnä erikokoisia lohia. Tällä poolilla saa myös yleisöä heitoilleen. Ei ottanut lohi pintaperhoonkaan. Perhokalastus on tässä poolissa

sallittua vain kelluvalla tai intermediate siimalla, painottomalla perukkeella ja perholla mikäli virtaama on alle 25 m³/sekunnissa.

Poolit 5–7 ovat virtaukseltaan rauhallisia pooleja ja poolit 8–11 käsittävät opaskirjojen mukaan pitkän ja mielenkiintoisen perhokalastusjakson. Ja on alkukaudesta erittäin suosittu ja haasteellinen kalastusalue. En kalastanut 4 poolia alempana ajanpuutteen takia.

Perhopooli 12 on kuulemma yksi, varsinkin alkukauden, suosituimpia pooleja. Lieneekö syynä sen helppo kahlattavuus. Viimeisenä perhopoolina on 15-pooli, jossa virtaus on rauhallinen ja johon kala jokeen noustuaan ensimmäisen kerran pysähtyy. Tämä pooli on kuulemma varsinkin syksyllä oivallinen meritaimenen kalastuspaikka ja siten siis hyvin suosittu. Pooli 16 on kaikkina kalastusaikoina puhtaasti uistinpooli, kuin myös poolit 2–3 ja 13–14.

Mörrumjoella on pooleissa eri kalastusaikoina sallittu eri kalastusmuodot ja lisäksi kullakin kalastusajalla on erilliset kalastukselliset aluejaot ja kalastusajat. Meidän tutustuminen Mörrumiin ajoittui ajalle 11.–15.7.2001, jolloin kalastus oli sallittua kello 05:00–24:00, eikä poolijakoa ollut ja päiväluvan hinta tuolloin oli SEK 270. Päivälupia myönnetään näin

Dammet, sidos Lars Terkildsen

keskikesällä 85 kappaletta. Lupia saa heinäkuussa helposti ilman ennakkovarausta paikan päältä.

Meidän lomaillessa Mörrumilla niin ilman, kuin vedenkin lämpötila oli hyvin korkea ja osaltaan siten kala ei liikkunut hyvin eikä saalista saatu. Rajut ukon-ilmät vaivasivat jonkun verran lomailuamme, mutta eivät mitenkään ratkaisevasti. Maisemallisesti paikka on todella kaunis ja kävely tammi/saarnilehdoissa il-tahämärissä pistää kyllä mielikuvituksen liikkeelle. Kalastuspaikkojen ja poolijakojen osalta ruotsalaiset ovat onnistuneet hyvin, liikkuminen alueella on helppoa ja vaivatonta. Kalastuskulttuurista en pysty sanomaan mitään, pooleilla sain melkein aina kalastaa yksin, eli oliko kulttuuri korkealla? Kaiken kaikkiaan tutustuminen Mörrumiin oli onnistunut ja Tukholma kutsui jo

meitä, joten sinne sitten ja ensi kesänä Pohjois-Norjaan Skoganvarreen Jukaraisten kanssa sekä Tenolle. Silloinhan on minun vuoro päättää perheemme kesälomasta.

Mörrumin kalastuskonttori ja sen ystävällinen henkilökunta palveli meitä sekä ruotsin että englannin kielellä. Tuntuivat osaavan myös saksaa. Kalastuskonttorista saatiin vastaukset kaikkeen mm. saalistilastoihin ja vallitseviin kalastusolosuhteisiin liittyviin kysymyksiin. AssiDomän AB, Mörrums Kronolaxfiske, Box 26, S-375 21, Mörrum, Sverige. Puh. +46-454-50123 (08:00-17:00). Faksi +46-454-54349.

S-posti: morrum.sot@asdo.se.

Internet: www.morrum.com.

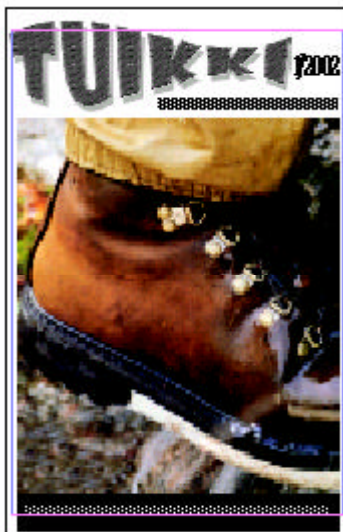
Tältä www-sivulta löytyy kaikki tarvittava, myös tarkat poolikartat sekä saalistilatot ja ennen kaikkea melkein reaaliaikainen valokuva 1-poolista.

Terkildsenin terroristi

Suosittelen lämpimästi tutustumista tähän Ruotsin kuuluisampaan lohijokeen, Mörrumiin

Eero Kuittinen

Tuikki on luettavissa nyt myös seuran www-sivuilta osoitteesta:

www.joensuunperhokalastajat.cjb.net

Tarvitset Tuikin lukemiseen **Adoben Acrobat Readerin®**. Se on ilmainen ohjelma, jonka avulla voit tarkastella ja tulostaa **Adoben PDF (Portable Document Format)** -tiedostoja, jollainen Tuikkikin on www-sivuilla.

Voit ladata Acrobat Reader -ohjelman henkilökohtaista käyttöä varten ohjeiden mukaan osoitteesta:

<http://www.adobe.fi/products/acrobat/readstep.html>

Puukeskus

— SE ON JÄMPTI —

*Pamilonkatu 22 B
80100 JOENSUU*

Puh. 0204 16 5700

Faksi 0204 16 5749

RAKENNUSLIIKE
JOEN TALO Oy

Parrutie 14, 80100 JOENSUU

Puh. (013) 823 520, faksi (013) 823 540

Gsm 0400 274 986

S-posti: joen.talo@kolumbus.fi

JOENSUUN PERHOKALASTAJAT RY

www.joensuunperhokalastajat.cjb.net

Yhdistys on perustettu 1984, syyskokouksen päättämä hallitus vuodelle 2002:

<i>Puheenjohtaja</i>	Pasi Kettunen	puh.	k. 747 140 t. 749 171
		s-posti:	pasi.kettunen@pyhaselka.fi
<i>Varapuheenjohtaja</i>	Matti Kettunen	puh.	k. 744 452 t. 267 5530
		gsm	050 539 4393
		s-posti:	kettu@pelu.jns.fi
<i>Sihteeri</i>	Reijo Ikonen	gsm	040 703 8530
		puh.	896 095
		s-posti:	reijo.ikonen@hahle.com
<i>Rahastonhoitaja</i>	Jarmo Pehkonen	puh.	892 077
		gsm	0400 122 181
			t. 050 327 1208
		s-posti:	jpehkone@saunalahti.fi
<i>Jäsen</i>	Juha Kukkonen	puh.	801 840
		gsm	0500 375 703
		s-posti:	juha.kukkonen@flyfish.inet.fi
<i>Jäsen</i>	Heimo Turunen	puh.	553 669
		gsm	040 584 2388
<i>Jäsen</i>	Eero Eskelinen	puh.	555 336
		gsm	050 521 1503
<i>Jäsen</i>	Jari Pitkänen	puh.	k. 227 459 t. 851 018
<i>Jäsen</i>	Olli Koskinen	gsm	050 341 8108
		s-posti:	olli.koskinen@joensuu.fi

Sanomalehti **KARJALAINEN** on seuran tiedotuslehti. Sen perjantain järjestöpalstalla ilmoitetaan kaikista mahdollisista tapahtumista tai muutoksista, joita on tullut **Tuikissa** ilmoitettuun ohjelmaan.

Seuraava Tuikki ilmestyy TOUKOKUUSSA. Aineiston viimeinen jättöpäivä on 30.4.2002. Toimita Tuikkiin tuleva aineisto suoraan taittajalle, Maarit Ikonen, sähköpostitse osoitteella: maarit.ikonen@surfeu.fi tai postitse osoitteella: Oksojankuja 1 D 8, 80260 JOENSUU. Aineistoa ottaa myös vastaan Matti Kettunen. S-posti: kettu@pelu.jns.fi ja osoite: Tuulikinkatu 11 B, 80260 JOENSUU.